

IRASI LEVÍ-ITI

Katziyiinkatachari iyachaarinka

1 ¹ Ari iñaanatajiri Pawa yoka Moisés, isaikaki tasorintsi-thaantiki, ikantajiri: ² “¡Moisés! Pinkinkitha-waitakayiri pishininka-payi Israel-iiti, pinkantiri: ‘Aririka pimpiri Pawa pasita-kaariri, pamakiniri pi-vaca-ti, airorika pamakiniri poishati. ³ Iriirika vaca pasita-kaariri katziyain-katatsini iyachaarinka pimpomitiri, sirampari inatyii, airo ikaari-piro-waitzi. Tima iriitaki ookimotyaarini Pawa pimpomi-takiniri ikyaapiintaitzira tasorintsi-thaantiki. ⁴ Pairikai-natiri katziyain-katatsini iyachaarinka pipomitani, tima iriitaki ookimotyaarini Pawa impyaako-tanta-jyaamiri pikaaripirotaki. ⁵ Piwamairi pipira tasorintsi-thaantiki. Yayimai-tyaaro itomi-payi Aarón, Ompira-tasorintsi-taari, iriraani pipira yasitakai-yaari Pawa, intsikiryaaantakyaaro onampi-naki-payi pomitai-rontsi osaikira ikyaapiintaitzira Tasorintsi-thaanti. ⁶ Aririka piwamaakiri, piimiryiiri, pintoyitiro maaroni iwatha. ⁷ Iriima itomi-payi Ompira-tasorintsi-taari Aarón, iriitaki oisatsini paamari pomitai-rontsiki, iriitaki piwiryiironi tsitsi-payi paamata-tsini. ⁸ Irijatzi itomi-payi Aarón Ompira-tasorintsi-taari, wankita-kirini iwatha ipira opaamatanaki tsitsi, intsipataakiri iito, aajatzi iyiinka-payi. ⁹ Awirokatakiki kiwironi ishiito-payi, aajatzi ipori-payi. Impomi-tzimai-tyaari Ompira-tasorintsi-taari pomitai-rontsiki. Katziyainka onkantyyaa iyachaarinka itaara. Irootaki ookimotyaarini Pawa iñaaposini-tajyaari yasitakayi-tariri.

¹⁰ Iriirika oisha, iriirika cabra pasita-kaariri Pawa katziyain-katatsini iyachaarinka pimpomi-takiri, sirampari inatyii, airo ikaaripirowaitzi. ¹¹ Piwamainiri Pawa tsika okatonko-tzira pomitai-rontsi. Yayimai-tyaaro itomi-payi Aarón, Ompira-tasorintsi-taari, iriraani ipiraitari intsikiryaaantakyaaro maaroni onampi-naki-payi pomitai-rontsi. ¹² Ari pintoyi-takiri maaroni iwatha, iito aajatzi iyiinka-payi. Yayimai-tyaari Ompira-tasorintsi-taari, iwankitakiri opaamataki paamari pomitai-rontsiki. ¹³ Awirokatakiki kiwironi ishiito-payi, aajatzi ipori-payi. Impomi-tzimai-tyaari Ompira-tasorintsi-taari iwankitakiri pomitai-rontsiki. Katziyainka onkantyyaa iyachaarinka itaara. Irootaki ookimotyaarini Pawa iñaaposini-tajyaari yasitakayi-tariri.

¹⁴Iriirika siwankiri pasita-kaiyaariri katziyain-katatsini iyachaarinka pimpomi-takiri, pamakiniri, tookitzi, airorika yanini siro. ¹⁵Iriitaki Ompira-tasorintsi-taari asitakai-yaariri Pawa. Inthatzinkakiri iitoki, impitinkan-takyaaro iriraani maaroni onampi-naki pomitai-rontsi, intaakiri pomitai-rontsiki. ¹⁶Paawakiro ishino-kitziro iwariti, aajatzi isiwanki-payi. Pookakiro onampi-naki pomitai-rontsi isitowakirotzira ooryaatsiri, tsika opiyotaka isamampori ipomitaitani. ¹⁷Pintankakiri iniiki, pimpishiiryakiri airo pithatyaa-maitari. Impomi-tzimai-tyaari Ompira-tasorintsi-taari pomitai-rontsiki. Katziyainka onkantyya iyachaarinka itaara. Irootaki ookimotyaarini Pawa iñaaposini-tajyaari yasitakayi-tariri.

pankirintsiapani yasitakaitariri Pawa

2 ¹Iroorika pankirintsi-pani pamaki pasita-kaiyaari Pawa, pamaki iroopirori opani, pinkonowakiro yiinkantsi aajatzi kasankari. ²Pamakiniri itomi-payi Aarón, Ompira-tasorintsi-taari. Yawii-panitaki kapichi pikonowa-kirori yiinkantsi, aajatzi kasankari. Impomitakiro pomitai-rontsiki. Irootaki ookimotyaarini Pawa iñaaposini-tajyaaro ipomitai-takiniri yasitakayi-tariri. ³Onkarati tzimaa-rantanain-tsini opani pasita-kaariri Pawa, tasorintsi-pani onatzii. Iriitaki owajyaaroni Aarón aajatzi itomi-payi.

Iwaitari aajatzi ipinkaitani antamiwiripayi

11 ¹Yapiitajiro Pawa iñaanatajiri Moisés aajatzi Aarón, ikantairi: ²“Pinkinkitha-waitakayiri pishininka-payi Israel-iiti, pinkantiri: ‘Yoka antami-wiri-payi ikaratzi tzimatsiri kipatsiki kamiitha-tatsiri piyaari. ³Tima maaroni posiniri tsipatzirori ishitaki, oipyiirori iwariti iniyawi-takaro, inaatajiro kamiitha onkini iniyajiro, ti impinkaitiri yokapayi, kamiitha-tatsi iwaityaari. ⁴Iriima ikaratzi ikyakoitari, tsipawitarori ishitaki, kaari oipyiirori iwariti inaapirotiro iniyantyaarori, ti inkamiithati piyaari, piwinkani piwiri.” ⁵Ari ikimitari osiyawi-tariri kochiro, kaari oipyiirori iwariti inaapirotiro iniyantyaarori, tizimaita ontsipati ishitaki, piwinkani piwiri.” ⁶Ari ikimitzitari osiyawi-tariri samani, kaari oipyiirori iwariti inaapirotiro iniyantyaarori, ti ontsipati ishitaki, piwinkani piwiri.” ⁷Aajatzi ikimitari chancho, tsipawi-tacha ishitaki, ti yoipyiirori iwariti inaapirotiro iniyantyaarori, piwinkani piwiri. ⁸Airo piwayitari yoka posiniri, airo okantaa-jatzi pairikiri inkami-rika, piwinkani piwiri.

⁹Yoka nijaa-wiri-payi saikantarori nijaa-payi, iriitaki kamiitha-tatsiri piyaari ti impinkaitiri. Tima maaroni tzimatsiri ipitaisi, aajatzi ipintaki, ikaratzi saikantarori inkaari aajatzi nijaa-payi, ti impinkaitiri yokapayi, kamiitha-tatsi piyaari. ¹⁰Iriima kaari tzimatsini ipitaisi-payi, ipintaki-payi

saikantarori inkaari aajatzi nijaa-payi, ikaratzi saikantarori inthomoyaaki nijaa, piwinkani piwiri. ¹¹Airo piwayitari yokapayi, piwinkani inatyii. Airo pairikiri aririka inkamayiti. ¹²Tima piwinkani piwayitajiri maaroni nijaa-wiri kaari tzimatsini ipitaisi-payi, aajatzi ipintaki-payi.

¹³Yoka siwankiri-payi inkarati pimpinka-yitajiri, kaari kamiitha-tatsini piyaari: pakitha, aro, simakowari, ¹⁴tziso, ikaratzi osiyayi-tariri sirontzi, ¹⁵ikaratzi nasiyita-chari koontzi-niro,^d ¹⁶ikaratzi kimiyitariri mamaro, oshitotsikoo, chiripito, ikaratzi kimiyitariri pakitha, ¹⁷poompootzi, tsipawairo, thoororo, ¹⁸sanantzi, pachaka, amimpori, ¹⁹thompari, ikaratzi kimiyitariri sanantzi, tsimpi, piiri.

²⁰Tima piwinkani iinayitaji maaroni inarapaki tzimatsiri isiwanki, tzimatsiri iitzi-payi yaniitantari. ²¹Iriima maaroni osiyariri inarapaki tzimatsiri ipori, mitaachari, airo pipinka-yitziri piyaari. ²²Yoka inkarati piyaari: ikaratzi kimiyitariri tsitsiri, pitziro, tsinaro, kintori. ²³Iriima pasini-payi ikaratzi kaari apairyaaki inarapaki-witachari, arawita-chari, aniitatsiri, piwinkani piwiri.

²⁴Iroka-payi pasini matironi owitsintimi. Itzimi-rika airikakirini ikamayitzi iwinkaitani antami-wiri, iwinkaitani inkantyaa irojatzit sitiniriki. ²⁵Itzimi-rika antakironi kapichiini iwatha kaminkari antami-wiri, ontzimatyii inkiwajiro iithaari, iwinkaitani inkantyaa irojatzit sitiniriki.

⁴²Tima ti inkamiithati piwayityaari ikaratzi konthaa-chari kipatsiki, konthaa-yitatsiri kipatsiki, ontzima-wityaa iitziiriki-payi, piwinkani iinayiti. ⁴³Piwinkani inatyii ikaratzi konthaa-yitatsiri kipatsiki, ikaratzi kamathayitatsiri, tima aririka pairikakiri, iwinkaitani pinana-kitzii awiroka. ⁴⁴Tima Naaka Piwawani. Kitisiri pinkantajyaa awiroka-payi, tima kitisiri nokanta naaka. Ti onkamiithati iyaaripiro-waitimi antami-wiri-payi ikaratzi konthaa-yitatsiri kipatsiki. ⁴⁵Naakataki Pawa, naaka oimisitowa-jimiri Apitantoniki Piwawani-tajyaana. Kitisiri pinkantajyaa, tima kitisiri nokanta naaka.”

⁴⁶Irootaki iroka ñaantsi iyomitaan-tziri Pawa tsika ikantakota antami-wiri-payi, tsimiri-payi, maaroni añaaayita-tsiri nijaaki, maaroni konthaa-yitatsiri kipatsiki. ⁴⁷Ari piyotajiriri ikaratzi ipinkai-tziri aajatzi ikaratzi kamiitha-yitatsiri. Ikaratzi iwaitari aajatzi kaari iwaitari.

Omairinta tsinani ontzimaanitirika

12 ¹Ari iñaawaitaki Pawa, ikantziri Moisés: ²“¡Moisés! Piyomitairi pishininka-payi Israel-iiti, pinkantiri: ‘Aririka omotyaa kooya, sirampari iincha-niki owaiyan-takiri, iwinkaitani onatyii onkarati 7 kitaitiri. Ari osiyaaro ipinkai-tziro iyowapiintzi okooya-tantari iroori. ³Aririka

^a 11.4 ikyaakoitari = camello ^b 11.5 osiyawi-tariri kochiro = tejón, conejo

^c 11.6 osiyawi-tariri samani = liebre ^d 11.15 koontzi-niro = cuervos

imaakota-paaki 8 kitaitiri itziman-takari iinchaan-niki, intomisi-taani-taitakiri. ⁴Irooma kooya iriniro iinchaan-niki, ontzimatyii omairintyaa iroori onkarati 33 kitaitiri, irojatzi ompyaan-tajyaari iraani. Tima airo okamiithatzi airikajiro itasorintsi-takaitani-payi, airo okyaaji tasorintsi-thaantiki, irojatzi omonkaratan-takyaarori kitaitiri omairintyaa. ⁵Iroorika owaiyanti kooya iinchaan-niki, iwinkaitani onatyii onkarati 14 kitaitiri. Ari osiyaaro ipinkaitziro iyowapiintzi okooya-tantari iroori. Tima ontzimatyii omairintyaa onkarati 66 kitaitiri, irojatzi omonkaratan-takyaarori kitaitiri omairinta.

⁶Aririka omonkaratairo omairi-wintari iinchaaniti sirampari, tirika kooya iinchaan-nikiti, ontzimatyii ayiniri Ompira-tasorintsi-taari aparoni ipiraitari tzimain-tsiri aparoni isarintsiti, ayiniri aajatzi yanini siro, tirika aparoni tookitzi. Iriitaki katziyain-katatsini iyachaarinka impomitakiri ikyaaapiintaitzira tasorintsi-thaanti inkini yaripiroi-tajyaaro.^e ⁷Iriitaki yaanakiri Ompira-tasorintsi-taari, impomita-kiniri Pawa tasorintsi-thaantiki yaripiroi-tairo kooya. Ari omonkarataari okaratzi omairinta ositowaki iraani.”

Irootaki iñaani Pawa iroka. Irootaki asi kooya-payi tzimayi-tatsiri iinchaan-niki sirampari, tirika kooya. ⁸Airorika imonkarata amanantan-tyaari ipiraitari, kantatsi amananti apiti tookitzi, tirika apiti yanini siro. Iriitaki Ompira-tasorintsi-taari matironi yaripiro-takaan-tajiro iroori, kitisiri-tanaji. Tima impomitakiri aparoni yaripiro-tantai-tyaarori kooya. Iriima pasini katziyainka iyachaarinka impomitai-takiri.”

Ipiyakoitanziro kaaripirori

16 ¹Ari yapiitajiro Pawa iñaanatajiri Moisés, tima aritaki kamaki apitiro itomi Aarón okantakaaro itsitokakaro tsika isaiki Pawa. ²Iroka ikantzi Pawa: “¡Moisés! Pinkantiri pirintzi Aarón, airo ipiya-piyata inkyyii otasorintsi-pirotzi tasorintsi-thaanti tsika othataka tonta-masiri, osaikaki nisironka-mintotsi otataro tasorintsi-moko, ikami = kari. Tima ari noñaaka-kyaaari nominko-ryiin-kataki nisironka-mintotsiki. ³Aririka inkyyii Aarón tasorintsi-thaantiki, ontzimatyii yaanaki aparoni kiripiri vaca impyaakoi-tanta-jyaariri kaaripiro-yitatsiri. Yaanaki aajatzi aparoni ipiraitari, iriitaki katziyain-katatsini iyachaarinka impomitiri.

¹¹Yamaita-kiniri Aarón kiripiri vaca, iriitaki iwamaakiri, impomiwintakyaari impyaakoi-tantyaariri ikaaripiro-takiri irirori, aajatzi ikaratzi saikatsiri iwankoki. ¹²Ari yaanakiro taamintotsi ijaikitakiro owaamari-minkiti pomitai-rontsi tsika isaikaki Pawa. Apiti yawii-pani-tanaki irakoki opomiki kasankari. Yaanakiro otasorintsi-pirotzi tsika othataka tonta-masiri. ¹³Intaakiro opomiki kasankari tsika isaikaki Pawa. Inthonka onkachaarinkan-tanakiro nisironka-mintotsi otataro tasorintsi-moko. Irootaki airo ikamanta irirori Aarón. ¹⁴Impoña yaanaki kapichiini

^e 12.6 ipiraitari = oisha

iriraani kiripiri vaca, intsikiryaa-takyaaro nisironka-mintotsi tsika isitowakirotziro ooryaatsiri, imatakiro tsika imontitakaro irirori intsikiryiis nisironka-mintotsi onkarati 7 yapii-yapiitiro. ¹⁵Ari iwamaakiri pasini ipira, iriitaki impomiwin-taitiri iyaari-pironka atziri-payi. Yaanakiro iriraani inthomponta otasorintsi-pirotzira, intsikiryaa-takyaaro nisironka-mintotsi aajatzi intakiroini tsika imontitakaro. Imatakiro ikimitaan-takarora iriraani kiripiri vaca.^f ¹⁶Irootaki iroopiro-tanta-jyaari tsika otasorintsi-witakara yaiwinta-waitakarora pishininka-payi. Ari inkanta-kirori aajatzi maaroni tasorintsi-thaanti, satikain-chari iwankothaanti-yitaka ikaratzi kaaripiro-yitaintsiri.

¹⁷Aririka inkyii Aarón tsika otasorintsitaki yaripiro-takaan-tajiri kaaripiro-yitatsiri, airo isinitai-tziri isaiki pasini atziri anta tasorintsi-thaantiki, irojatzi isitowan-tajyaari Aarón. Tima imatakiro ipyaa-kotai-takiniri ikaaripirotakira irirori, ikaratzi saikatsiri iwankoki, aajatzi iyaari-pironka maaroni ishininka-payi Israel-iiti. ¹⁸Ari ijatanaki osaikaki pomitai-rontsiki omontitakari tsika isaiki Pawa, intasorintsi-takayiro pomitai-rontsi. Yaakotanaki kapichiini iriraani kiripiri vaca aajatzi irasi ipiraitari, intziri-takiro ochii-payi pomitai-rontsi.^g ¹⁹Intsikiryaa-takyaaro iraantsi pomitai-rontsi onkarati 7 yapii-yapiitiro. Inkitiba-kaajiro ikaaripiro-waitakiro pishininka-payi Israel-iiti, intasorintsi-takaajiro.

²⁹Iroka nosankinatani irootaki pisirita-piintajyaari. Aririka omonkara-tajyaa kitaitiri 10, kasiri 7, ontzimatyii pintzi-wintajyaana, airo pantawaitaji. Ari inkimita-jyaari pishininka, aajatzi pasini-satzi atziri saikimo-tzimiri piwankoki. ³⁰Tima iroka kitaitiri aritaki impyaakoi-tajimiro pikaaripirotaki, kitisiri pinkantajyaa awiroka anta tsika isaikaki Pawa. ³¹Tima asi owajiro nosankina-takaanani, pasi piwajiro pimako-ryaan-tajyaaro. Pintziwin-tajyaaro aajatzi. ³²Inkiti-siri-takaajimi Ompira-tasorintsi-taari isaipatzii-toitakiri, impoyii-takariri iriri impira-tasorintsitzi. Iriitaki matironi impyaako-tajiri kaari-piroripayi. Inkithaa-tajyaaro iroopirori iithaari tasorintsi-manki-tatsiri.^h ³³Iriitaki iriipiro-takaa-jironi otasorintsi-naki-pirotzi aajatzi tasorintsi-thaanti. Ari inkimitaa-jirori pomitai-rontsi yaiwinta-waitaitakaro. Imatajiri aajatzi Ompira-tasorintsi-taari, aajatzi maaroni pishininka-payi tsika pikarajitzi.

³⁴Asi owajiro iroka nosankina-takaanani. Tima aparo-jatzi osarintsiki inkyiiti impyaakoi-tantyaarori ikaaripiro-yitaki Israel-iiti.”

Tima imatakiro Moisés okaratzi ikantakiriri Pawa.

Pitakotajyaari pishinika

19 ¹Ari iñaawaitaki Pawa, ikantziri Moisés: ²Pinkinkitha-waitakairi pishininka Israel-iiti, pinkantiri: “Kitisiri pinkantajyaa

^f 16.15 ipira = cabrío ^g 16.18 ipiraitari = cabrío ^h 16.32 iroopirori iithaari = lino

awiroka-payi, tima kitisiri nokanta naaka, piwinkathariti. ¹⁷Ti onkamiithati pinkisa-niintiri pishininka. Ontzimatyii pinkisa-thatiri pishininka yantiro-rika kaari-pirori. Airo pakakotziri iyaari-pironka. ¹⁸Ti onkamiithati pimpiyatantyya, airo pisamawaitari pishininka-payi aajatzi. Pintakota-jyaari pishininka, pinkimita-kaantiri pitakota awiroka. Naaka Pawa kantzimiri.

Imawintaitiri kaaripirori

20 ¹Ari iñaawaitaki Pawa, ikantziri Moisés: ²“Iroka pasini pinkantiriri pishininka-payi Israel-iiti: ‘Inkarati asitakai-yaarini iriinchaaniti pawaniro ipaitai-tziri “Pinkathari Itaawin-taitziri Iinchaaniki-payi”, ontzimatyii iwamaitiri. Onkanta-wityaa iriirika Israel-iiti, iriirika pasini-satzi atsipatari anampiki, iwaitiri. ³Tima kisaniiinta nowajiri naaka yokapayi, aritaki napirotajiri inampiki, tima iriitaki okaaripiro-takirori tasorintsi-thaanti, iwinka-tharyaakiro nowairo, okantakaan-tziro yasitakaakari iriinchaaniki pawaniro ‘Pinkathari Itaawin-taitziri Iinchaaniki-payi’. ⁴Aririka impiyatha-takyaa pasini-payi pishininka aiorika iwiiri ikaratzi asitakaa-kariri iriinchaaniti pawaniro ‘Pinkathari Itaawin-taitziri Iinchaaniki-payi’, ⁵kisaniiinta nowajiri naaka, ari nonkimi-tajiriri maaroni ishininka-payi irirori. Ari napirotajiri nontsipa-tajiri ikaratzi aapatyya-kariri ikaaripirotaki, ipinkathawaitasitakari pawaniro ‘Pinkathari Itaawin-taitziri Iinchaaniki-payi’.

⁶Ari nonkanta-jiriri atziri-payi inkarati awintyaarini antyawiyari-payi, aajatzi yotantaniri-payi, kaaripirotaki irirori yawintaakari. Tima kisaniiinta nowiri naaka yoka atziri, aritaki napirotajiri inampiki.

⁷Pinkamiitha-siri-yitaji, kitisiri pinkantajyaa, tima naaka Piwawanitari. ⁸Pinkimisan-tajiro maaroni noñaani, pantayi-tajiro. Tima naaka Pawa, kitisiri-takayimini.

⁹Inkarati mishatirini iriri aajatzi iriniro, ontzimatyii iwamaitiri. Tima onkanta-kaantiro imishatakiri iriri aajatzi iriniro, irootaki iwai-tantyaariri.

¹⁰Inkarati mayimpi-tironi iinantsi-nintsi, ontzimatyii iwaitiri apitiro, kooya aajatzi sirampari.